

Kansanvallan ja vapauden
asiaa ajava suomenkielinen
päävälehti Yhdysvalloissa

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

ORGAN OF THE FINNISH AMERICAN LEAGUE FOR DEMOCRACY—LEADING FINNISH DAILY IN THE U. S.—EST. 1905

Ainoa työväenliikkeen yleisetu
ja edistystä seuraava suomen-
kielinen päivälehti Amerikassa

Lauantaina, Tammik. 23 p. — Saturday, Jan. 23

39:s vuosikerta—Vol. XXXIX— No. 19 — 1943

Tilaukshinnat Yhdysvalloissa ja Kanadassa:
Vuosikerta \$6.50 Kolme kuukautta \$2.00
Puoli vuotta \$3.50 Kuukausi 75¢
Suomessa: 1 vk. \$10.00, 6 kk. \$5.50

Ilmoitukset, lehti- ja kirjallisuuskatsekä kaikki liikenne-
toimisto ja koulutusta koskevat kirjeet ovat lähetettäväksi osoit-
teilla: Raivaaja, Fitchburg, Mass. Koulutuksen puolesta
John Suominen, Mgr.

Entered as second-class matter May 1, 1911, at the Post
Office at Fitchburg, Mass., under the Act of March 2, 1879.
Published daily, except Sunday, by the Raivaaja Publishing
Company, 48 Wallace Avenue, Fitchburg, Mass.

Ilmoitushinnat:—Saturdays ilmoitukset 60 senttiä pois-
ltautuma. Solovotila ilmoitukset annetaan tarkempia tie-
toja kysyttyä. Palkkionmaksu uutisilmoituksista 8 senttiä
ann. Perushinta 25 senttiä.

Subscription Rates in the United States and Canada:
For 1 year \$6.50 For 3 months \$2.00
For 6 months \$3.50 For 1 month 75¢
To Finland: 1 year \$10.00, 6 m. \$5.50

Brittiläiset valloittaneet Tripolin

Akselijoukkojen jätteet polttaneet kaupungin
jätteet ja jatkavat perääntymistään Tunisiaa
kohti yhtyäkseen siellä oleviin akselijoukkoihin

VENÄLÄISET OTTANEET SALSIGIN

Liittolaisten ankrasti pomittaneet
saksalaisten asemia Pohjois-Ranskassa
sekä Saksan alueita

Sähkösanoma
Täsmälleen kaksi minuuttia
ennen kello kuutta idän sota-ai-
kaa tänä aamuna saatiin suuri
uutinen. Brittiläiset virallisesti
tiedottivat, että heidän jouk-
konsa ovat valloittaneet Tripo-
lin, Italian viimeisen tukiaseman
Afrikassa. Kaupunki itse on tu-
hottu; sitä hajottivat liittolais-
ten pommit ja sen lopullisesti
tuhoivat saksalaiset hävittäjä-
joukot ennen kaupungista pois-
tustaan. Tripoli on kasa rau-
nioita — akselijoukkojen kärsi-
män tappion symboli.

Ja tänä aamuna kenraali Sir
Bernard L. Montgomeryn kah-
deksannen armeijan joukot ovat
vain sata mailia Tunisian rajalta,
edettyään 1,300 mailia yli Egyp-
tin ja Libyan erämaan. Natsi-
marsalkka Edwin Rommelin us-
kotaan onnistuneen pelastaa suu-
rimman osan piisakista Afri-
kan joukoistaan. Hänen usko-
taan olevan nyt Tunisiassa, jossa
hän asettuu lopulliseen vastarin-
taan Afrikassa. Hajanaiset aks-
elijoukot virtaavat Tunisian,
jossa ne liittyvät jo siellä oleviin
Rommelin joukkoihin ja niihin
voimiin, jotka komentaa saks-
alainen kenraali von Arnin.

Pohjois-Afrikassa Saksan prob-
lemina on säästää kaikki mikä
voidaan Rommelin voitetusta erä-
maan armeijasta. Kaksi Saksan
tankkikolonnaa kenraali Jürgen
von Arnin Tunisian varusväes-
tä kulkee kahtena jonona alas
länstistä ja itästä vuoristoalueen
sivustaa itä-Tunisiassa. Niiden
tarkoituksena on pitää auki ka-
peata pakosolaa Rommelin ar-
meijalle, josta suurimman osan
sanotaan turvallisesti päässeen
Tunisiaan.

Sotilasasoiden tunteja Lon-
toossa arvioivat, että Rommelin
joukkojen alkuperäinen luku oli
136,000 miestä, joista toinen
puoli uskotaan vaingun taikka
tapatun pitkällä matkalla takai-
sin El Alameinista.

Mussolinin "valtakunta" mennyttä

Sähkösanoma
Kairo, Egypti, tammik. 23 p.—
Kenraali Sir Bernard L. Mont-
gomeryn kahdeksas brittiläinen
armeija valloitti Tripolin tänään
ja Britannian lippu nostettiin
tuon Italian suurimman ja rik-
kaimman merentakaisen valta-
kunnan pääkaupungin ylle mer-
iksi siitä, että Benito Mussoli-
nin haaveet suuren afrikkalaisen
valtakunnan muodostamisesta o-
vat nyt tyhjän rauenneet tyh-
jään.

Brittiläisten etujoukot marssi-
vat kaupunkiin kello 5 aamulla,
kiivaan kahakan jälkeen, jossa
kenttämarsalkka Erwin Rommelin
Afrikan-joukot koettivat vii-
vyttää hyökkääjien etenemistä.
Britannian yleisvaltakunnallisen
joukkojen — brittiläisten,
etelä-afrikkalaisten, uni-seelanti-
laisten, australialaisten ja intia-
laisten tukenut kaupunkia
kohti liittolaisten ilmavoimat
hurjasti pommittivat viimeisiä
akselin kuljetuslaivoja, jotka oli-
vat menossa 105 mailin päässä
olevaa Tunisian rajaa kohti.

Tripolin kukistuttua saksalai-
set ja italialaiset epätoivoisesti
yrittivät evakoida valikoituja
siviili-y.m. virkailijoita pienel-
lä aluksella Zuarasta, 70 mailia
lanteen Tripolista, viimeisestä
Italian hallussa olleesta sata-
masta, jonka se sai vv. 1911—12
sodassa Turkkia vastaan.

Lentokoneet avasivat tulen lai-
voja vastaan ja niiden sanotaan
viottuneen.

Koko yön, kuunvalossa, liito-
laisten lentäjät hyökkäivät aks-
elin laivoja vastaan.

Venäläiset pommittavat Voroshilovgradia.

Sähkösanoma
Moskova, tammik. 23 p. —
Punaisen armeijan tykistö avasi

tulen Voroshilovgradia vastaan
tänään iskujoukkojen rynnistä-
essä tuota rikkaasta Donetsin laak-
son sota- ja kaivosteollisuksien
keskusta vastaan linjoilta, jotka
olivat ainoastaan 10 mailin pääs-
sä kaupungista.

Etelärintamalla venäläiset ete-
nivät Tikhoretskia kohti, joka on
Rostov-Moskova rautatien var-
rella, otettuaan Salsigin, joka on
rautateiden keskus ja saksalaisen
suurin lentoasema koko seu-
dulla, 75 mailia itäkaakkoon
Rostovista.

Kaukaasiassa venäläiset olivat
70 mailin päässä Maikopista,
Mustanmeren öljykenttien kes-
kuksesta, valloittettuaan Mikoi-
lan Shakharin, jossa saksalaiset
olivat kaivannu vuoristossa ja
vapautettuaan 18,471 jalkaa kor-
kean Elbrus-vuoren, jonka sak-
salaiset ylpeästi ilmoittivat val-
loittaneensa.

Venäläiset etenevät nopeasti

Venäläiset kertovat tänä a-
munna, että heidän joukkonsa no-
peasti etenevät pitkin Wanyinhiin
kanalain vartta Kaukaasiassa.
Useita kauppaloita takaisin val-
loittanut Salsigin alueella on val-
loitettu. Tietoja samantapaisista
voitoista tulee Voronezhin
rintamalta pohjoisessa.

Venäjän armeija, joka on eden-
nyt pitkin Stalingradista tulevaa
Tikhoretskin rautatietä, on val-
loittanut Salsigin, rautatieiste-
yksen, sitkeen taistelun jälkeen.
Salsigin valloittaminen asettaa
neuvostotikarin sen Saksan ar-
meijan selkään, joka yrittää va-
pautua Ala-Kaukaasiasta. Jos tä-
mään sodan synkimmässä tie-
doituksessaan — myöntää, että
heidän kohtalonsa on todellisesti
toivoton.

Taivas Pohjois-Ranskassa ei-
len oli täynnä liittolaisten len-
tokeita. Taistelulentokoneet ris-
teivät pitkin 350 mailia pitkää
kanalaa, joka yrittää vapautua
Ala-Kaukaasiasta. Jos tä-
mään sodan synkimmässä tie-
doituksessaan — myöntää, että
heidän kohtalonsa on todellisesti
toivoton.

Neljä brittiläistä pitkänmat-
kan pommittajaa menetettiin toi-
senoisessa hyökkäyksessä Ruhl-
illa. Tämän hyökkäyksen koh-
teita ja tuloksia ei ole ilmoitet-
tu, mutta uskotaan, että siihen
otti osaa suhteellisen pieni jouk-
ko brittiläisiä pommittajia.

Liittolaisilla suuri suunnitelma.

Lontoossa huhutaan odotet-
ta liittolaisten ylineuvoston tie-
doituksesta. Kaikki puheet kui-
tenkin ovat epävirallisia. Lon-
toon lähteet kuitenkin kertovat,
että, Britannian, Yhdysvaltain,
Kiinan ja Venäjän johtajat ovat
sopineet pitkälleulottavasta stra-
tegiasta. Tuon strategian sano-
taan tuottavan tuhon Hitlerille
ja Mussolinille tänä vuonna. Sen
jälkeen liittolaiset kohdistavat
kaikki voimansa Japaniin ja lo-
pettavat sodan Aasiassa.

Suurin piirtein katsottuna tuo
strategia myös eliminoi vihollis-
sen sukkulaisuuden ja takaa yhtä-
mittaisen tarvikeiden kuljetuk-
sen kaikille rintamille. Sillä
myös selvitetään ranskalaisten
poliittinen vyöhyte Pohjois-Afri-
kassa kaikkien puolueiden tyy-
dytykseksi.

Eversluutnantti Lewis Pul-
ler on palannut Guadalcanalista.
Hän uskoo tuolla saarella ole-
van enää vain noin 4,000 japa-
nilaista ja sanoo noilla jällel-
äolevilla japseilla olleen riittävä-
sti taistelua. Tuo mariniin up-
sööri uskoo japanilaisten antau-
tavan silloin kun joukkomme al-
kaa lähestyä heitä.

Moskovan radio tiedotti, että
venäläisten etujoukot ovat sa-
puneet Kurskin seudulle ja ry-
nistyst tuota kaupunkia vastaan
oli käynnissä tankkien murska-
tessa kaiken vastarinnan. Kurs-
kin hallintoalue ulottuu 60 mailin
päähen itään Kurskin kaupun-
gista.

Puolenpäivän tiedonannossa
kerrottiin, että venäläiset ovat
voittaneet alaa kolmella päärin-
tamalla.

Useita kauppaloita ja kyliä
kerrottiin valloitetun Voroshi-
lovgradin rintamalla. Lukuja
asuttuja paikkoja valloitetuin
eteläisellä Salsigin rintamalla,
mainittu tiedonannon mukaan,
ja "tusiinoitain" Pohjois-Kau-
kaasiassa sekä useita Voronezhin
rintamalla, jossa venäläiset
etenevät Kurskia kohti.

Voroshilovgradin, talvisen tai-
telun suuren päämäärän, ollessa
näkyvissä venäläiset sanoivat,
että Voronezhin — Kurskin —
rintamalla on valloitettu useita
asuttuja paikkoja yon aikana, m.
m. eräs kylä, jossa 200 saksai-
laista kaatui ja 150 joutui van-
geiksi. Viholliselta sanotaan saa-
dan viisi kenttätäkkiä, 18 kuun-
laruskua ja sotaväline- ja ruo-
kavarastoja. Eräissä kylissä
200 saarroksiin joutunutta unka-
rilaista laski alas aseensa ja an-
tautui.

Unkarin asennetta tiedustelu

Lontoo, tammik. 23 p. — Al-
huneessa esitettiin tänään ulko-
ministeri Anthony Edenille kir-
jallinen tiedustelu, onko Unkari
tehnyt mitään yritystä "panna
alulle keskustelua Valtakunnan
kautta minkään Yhdistyneen
kansakunnan kanssa.

Sähkösanoma
Lontoo, tammik. 23 p. — Italia
tänään myönsi, että Tripoli on
jätetty.

Kölniä pommitettu.

Sähkösanoma
Lontoo, tammik. 23 p. — Brit-
tiläiset lentokoneet, käydessään
tiedusteluretkellä Saksan yllä
yon aikana, pommitti rikkoutta
Kölniä, ilmoitettiin täällä tä-
nään.

Saksalaiset pakotettu perään- tymään Pohjois-Afrikassa

Sähkösanoma
Liittolaisten päämaja, Pohjois-
Afrika, tammik. 23 p. — Rans-
kan, Britannian ja Amerikan jou-
kot ovat ajaneet saksalaiset ta-
kaisin kahdella tärkeällä rin-
tamansallia, missä vihollinen pon-
nistelee epätoivoisesti laajentaak-
seen porstua, jonka kautta Afri-
kasta pakenevien Afrikan-jou-
kko jätteiden täytyy kulkea pyr-
kiesään Tunisian, ilmoitettiin
täällä tänään.

..Ostakaa sotabondinne Työ-
läisten Luottoyhdistyksestä.

ALKUASUKKAAT IHMETTELEVÄT — Amerikalaisia
sotilaita Uudessa Guineassa viettämässä lomahetkeä pelai-
lemalla korttia, kuumamastelevien alkuasukkaiden ollessa
"piruina". Chipseinä käytetään kuitia, jotka silu ovat
hyviä napsimaan japanilaisia.

Japanin parlamenttia ei avattukaan

Liittolaisten miehet
kyselevät syytä
tehtyyn siirtoon

Washington, tammik. 21 p. —
Liittolaisten diplomaatti yritti
varvalla elisiltana miksi Ja-
panin parlamentin avaaminen siir-
rettiin. Japanin eduskunta oli
ilmoitettu avattavaksi tänään,
mutta Tokion radio eilen tiedoi-
tti pääministeri Tojan olevan ki-
tean ja siitä syystä eduskunnan
istunto avataan vasta t. k. 27 p.
Mitä mahtaa tapahtua Japa-
nissa kullisen takana? — tie-
dusteltiin liittolaisten diplomaat-
tisissa piireissä ja monet arveli-
vat, että Japanissa voisi olla ke-
hittymässä poliittista kahnasta.
Tällaiselle oletukselle on olemas-
sa pohjaakin sillä Tojo on yrittä-
nyt enemmän valtaa käsiinsä.

Yhdysvaltain Australialähettilästä arvostellaan

Senaatin ulkoasiainvaliokunta
eilen kuuli kahden New Yorkin
kaupungin virkailijan todistavan
että kaupungin omistamia katu-
blokeja ja kaupungin työvoimaa
käytettiin Edward J. Flynnin
maatilalla tuon entisen demo-
kraattipomon täydellisesti tiedä-
essä ja hyväksyessä. Entinen si-
vilipalveluskomissioneri Paul
Kern selosti komitealle, että
Flynnin on täytynyt tietää nois-
ta blokeista. Kernä todistajan
paikalle seurasi New Yorkin tar-
kastuskomissioneri William B.
Herlands. Tämä virkailija myös
lausui sellaisen vakuuksen,
että Flynn tiesi mistä työmie-
het ja katublokit tulivat.

OPA:n kiisti Sinclair Oil Re-
fining Companyn kanssa on
sovittu oikeuden ulkopuolella.
Tuota öljy-yhtiötä syytettiin
polttoöllyn myynnistä erälle
säännöksielle ostajilleen syrjäyt-
tämällä toiset kuluttajat ja sen
seurauksena OPA viime keski-
viikkona sai väliaikaisen estetu-
min tuota yhtiötä vastaan.

OPAn lakimiehet ja Sinclair-
yhtiön edustajat kuitenkin teki-
vät sopimuksen, jossa öljy-yhtiö
lupasi välttää eroittelua tulevis-
sa öljymyynneissään. OPA puo-
lestaan lupasi luopua vakituksen
estetiomin hankkimisesta yhtiö-
tiötä vastaan.

Vapaat vaalit kielletty Tanskassa

Kansanvallan mallia ei voida
hyväksyä, sanoo natsijohtaja.

Takholma, Ruotsi, tammik. 22
p. — Werner Best, Saksan edus-
taja Tanskassa, on ilmoittanut
Tanskan hallitukselle, että Reich
(Saksan valtakunta) ei voi mi-
tenkään sallia kansanvallan mal-
lisia vaaleja valitussa maassa.

Tanskan Folketingin (alahuo-
neen) vaalit aiottiin toimittaa
varhain keväällä. Vaalitaistelu
on jo alkanut.

Tanskalaisia patriottoja van-
gitaan ja viedään vankileirille
Kööpenhaminassa, ilman tarkem-
min määriteltyä syytöksiä. Yh-
teen aikaan siellä oli 150 sellais-
ta henkilöä, mutta joillekin
myönnettiin oikeus saatua tans-
kalaisten tuomioistuinten harkit-
taviksi.

Kolmesataaviisikymmentä "ää-
kää" on allekirjoittanut oikeus-
ministeri Thune Jacobsenille o-
soitetun protestin sen johdosta,
että prof. Chievitz, johtava tans-
kalainen kirurgi, on vangittu ol-
lettuna kommunistina.

Kenraalimajuri Hermann von
Hanneken, saksalaisten joukko-
jen komentaja Tanskassa, on ot-
taut haltuunsa pienen n.k. Ama-
lienburgin palatsin Östebro-ka-
dulla sekä Angletterren. Hra
Best on asettunut etäiseen hui-
laan Skovhovedissa eikä ole
huolinnut Rosenbergin linnasta,
jossa ei ole nykyaikaista putki-
tusta.

ILMA LÄMPIÄÄ JA LIEVITTÄÄ ÖLJYPULAA

Sähkösanoma
Boston — Polttoöllyn puu-
teen aiheuttamaa vakavaa tilan-
netta Uudessa Englannissa tä-
nään parantaa lämpivä ilma.
Sääasema ennusti, että ilma läm-
piä siinä määrin, että tänään il-
tapäivällä lumi ja jää sulaa ja
ensi yönä tulee olemaan paljon
lämpimämpi kuin viime yönä.

Sadat perheet täällä Bostonis-
sa turvautuvat polttopölyin saa-
dakseen polttoöljyä voidakseen
päästä huoneistaan lämpimään,
joten tuo myönteinen säätieto oli
mieluisen yllätys.
Samalla kertaa, kun säätieto
annettiin, saatiin Washingtonis-
ta tieto, joka kertoi, että poltto-
öljykupunkia numero neljä voi-
daan käyttää viikko lisää. Tämä
tiedotus puolestaan rohkaisi kot-
tien omistajia. Nämä kupungit
nyt ovat kellovillisia A-vyöhyk-
keessä, johon kuuluvat Maine,
New Hampshire ja Vermont, hel-
mikuun toiseen päivään asti, ja
B-vyöhykkeessä, Massachusetts-
issa, Rhode Islandissa ja Con-
necticutissa, tammikuun 31 päi-
vään.

Toinenkin armeijan lentokone hukassa

Washington, tammik. 22 p. —
Laivasto ilmoitti tänä iltana en-
siksi, että suuri kuljetuslen-
tone, joka tuli Pearl Harboris-
sa San Franciscoon, on kadoksissa.

Apulaislaivastosihteeri Forrest-
al kirjessään kongressin pu-
nemiehelle, Rayburnille, selittää
allaisten laivankorjauslaitteiden
arpeen olevan huutavan kautta
naailmaa.

Useat saksalaiset radiot väinneeet

Lontoo, tammik. 22 p. — Sak-
salaiset radiolähetimet Berlii-
nissa, Königsbergissä, Leipzigi-
ssä, Stuttgartissa ja Luxembur-
gissa väinneeet tänä iltana kello
7:15. Se tavallisesti merkitsee
ilmahyökkäystä.

Canadan vehnätuotanto

Ottawa, Ont., tammik. 21 p. —
Dominionin tilastollinen toimis-
to, kolmannessa arviossaan Can-
adan v. 1942 vehnätuotanto-
ta, tänään arvioi tuotannon
592,700,000 busheliksi, mikä on
uusi ennätys, vaikka arvio on
kin 22,500,000 bushelia alhaisem-
pi kuin ensimmäinen laskelma.

Suuri argentina- lainen urkkija- järjestö paljastunut

Sen toiminta ulottui
yhteentoista maahan.

Mondevideo, Uruguay, tam-
mik. 22 p. — Amerikan maiden
keskinen komitea julkaisi täällä
eilen memorandumun, jossa syyt-
tää Saksan lähetystöstä Buenos
Airesista rahoitettua natsien
johdon alaisena toimivan suuren
urkkijajärjestön toimivan Argen-
tinassa. Siinä sanotaan renkaan
toimivan yhdessätoista amerika-
laisessa tasavallassa ja että sen
päämiehet ovat diplomaattisia
edustajia, joita ei voida rangaista.
Se on lähettänyt Berliiniin
tietoja laivojen liikkumisesta,
Yhdysvaltain sotajoukkojen siir-
roista, lentoteistä Brasilista Afri-
kkaan ja vieläpä tietoja Yhdys-
valtain lentokonetuotannostakin.

A. F. OF. L. SUURIN UNIOJÄRJESTÖ

Siinä on lähes kuusi
miljoonaa jäsentä

Miami, Fla., tammik. 22 p. —
American Federation of Laborin
sihteerirahastonhoitaja George
Meany ilmoitti, että hänen jäsen-
jostonsa jäsenmäärä viime kuun
loppussa oli 5,954,434.

Näinollen, hän ilmoitti toi-
meenpanevan komitean kokouk-
sessa, tämä on suurin uniojär-
jestö maailmassa.

Hintavirasto sanoo tarvitsevana suuren työvoiman

Sähkösanoma
Washington, tammik. 23 p. —
OA on kertonut kongressin ta-
louskomitealle suunnitelmanaan
olevan saada palkkalistalleen
63,000 henkeä heinäkuun 1 päivä-
n mennessä 1943. Näiden työ-
läisten yhteinen palkka tulisi ole-
maan noin 121 miljoonaa dolla-
ria vuodessa. Tämä merkitsisi
enemmän kuin 27,000 työläisen
lisäystä sitten lokakuun 31 päi-
vän 1942, jolloin OPA:lla oli 35-
000 työläistä, joista 31,000 oli ul-
kona Washingtonista.

OPA:n laskelmat esitettiin sul-
jetulle istunnolle. Toiset liitto-
valtain toimistot myös esittivät
arvioita henkilökuntansa lisäyk-
sestä kuluvan tilivuoden aikana.

Laivastovirasto suun- nittelee "kuivia tokkia" kautta maailman

Washington, tammik. 23 p. —
Yhdysvaltain laivastovirasto suun-
nittelee kettua liikuttavia "kuiv-
via tokkia" kautta maailman,
joissa voidaan korjata Yhdisty-
neiden kansojen laivoja tai muut-
taa niitä toisennalaikkisi. Se pyy-
tää kongressilta \$210,000,000 tä-
män tarkoituksen ja virginalai-
nen edustaja Drewry, edustaja
huoneen laivasto-ovaliokunnan puo-
sta esitti perjantaina sen suun-
taisen lakialoitteen kongressille.
Apulaislaivastosihteeri Forrest-
al kirjessään kongressin pu-
nemiehelle, Rayburnille, selittää
allaisten laivankorjauslaitteiden
arpeen olevan huutavan kautta
naailmaa.

Useat saksalaiset radiot väinneeet

Lontoo, tammik. 22 p. — Sak-
salaiset radiolähetimet Berlii-
nissa, Königsbergissä, Leipzigi-
ssä, Stuttgartissa ja Luxembur-
gissa väinneeet tänä iltana kello
7:15. Se tavallisesti merkitsee
ilmahyökkäystä.

Lontoo, tammik. 21 p. — Ellis
Jeffreys, brittiläinen Cerlonni-
saarella syntynyt näyttelijä, jo-
ka on useasti esiintynyt Yhdys-
valloissa, kuoli tänään kotonaan
Surreyssa 74-vuotiaana.

507 brittiläistä tuhoutunut Pohjois-Afrikassa

He saivat surmansa
lentokonelaivan
upotuksessa

Lontoo, tammik. 22 p. — Ami-
raliteetti ilmoitti tänään, että
507 brittiläistä merimiestä, nii-
hin kuului 68 upseeria, mene-
ttiin, kun torpedo upotti len-
tokonelaivan "Avengerin" Rans-
kalaisen Pohjois-Afrikan maihin-
nonsuisteluajan aikana.

Maitokauppaa säännöstellään

Tarkoituksena on työn ja
välineiden säästäminen.

Washington, tammik. 22 p. —
Liittovaltion maanviljelyssihteeri
Wickard sanoi tänään voima-
sajan säästötoimenpiteitä mai-
den markkinomisessa. Tästä
edespiän maitokauppioiden on o-
tettava talletus kaikista maito-
pulloista ja muista astioista ja
tästä edespiän ei saa jakaa mai-
toa painin ja puolenpaimin pul-
loissa koteihin tai myydä vähit-
täiskaupoissa.

Tällä menettelyllä, hän sanoi,
säästetään pulloja ja muita väli-
neitä, samoin kuin työvoimaa,
kuljetusvälineitä, gasolinia ja
taajareita.

Myöskin tämän säädöksen voi-
maantulua maiden jakelijat voi-
vat maksaa enemmän maidosta
farmareille ja samalla kertaa pi-
tää hinnan kuluttajille alhaalla
siellä missä sellainen katsotaan
tarpeelliseksi.

Joillakin alueilla on askeleina
aikoina alettu maksaa enemmän
maidosta farmareille, Wickard
myös lausui, että maidon hintaa
farmareille on ehkä korotettava
pitkin linjaa taakatuksella kii-
hoittaa maidon tuotantoa. Ta-
vallisissa oloissa maiden välittä-
jat ovat sirtäneet korotuksen
kuluttajien maksettavaksi. Nyt
kun tehdään säästöja jakelussa
maidon vähittäismyynnin kautta
tuokin tarvitsee korottaa. Pahim-
massakin tapauksessa korotus on
pienempi kuin tavallisesti.

Maitopulloista on otettava va-
hintain sentin talletus neljän
kvartin vetoisista ja kannuista on
otettava 25 sentin talletus.

Nämä säästöt tulevat voimaan
helmikuun 1 päivänä.

Suuri lentokone kadoksissa

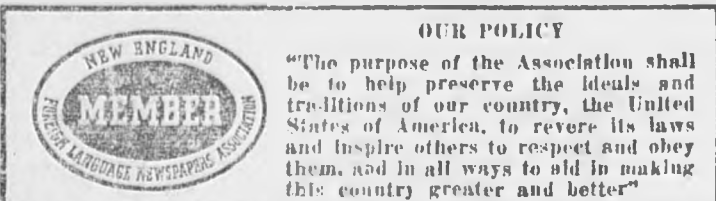
Yhdeksätoista miestä ollut
kuljettamassa, jota etsitään
San Franciscon alueilta.

Sähkösanoma
Armeijan ja laivaston lentok-
neet lentävät San Franciscon
alueella etsien myöhästyneitä
kuljetuslentokoneita, jotka 19
miehen kanssa on kadonnut mat-
kallaan Pearl Harborista. Tuos-
ta kuljetuslentokoneesta kuul-
tiin viimeksi kun se saapui San
Franciscoon pohjoista vuoro-
kautta sitten, mutta se ei voi-
nut laskeutua alas sunn ja pa-
han saan takia. Etsintä ulottuu
kauaksi merelle, Sierra Nevada
rinteille ja Monterey-lahdelta
Eurekaan, Californiaan. Lisää
lentokoneita lähetetään kadon-
nutta lentokonetta etsimään sitä
mukaan kuin se on mahdollista.
Laivasto Washingtonissa eile-
nän pidettyä ilmoittamasta
ketkä 9 miestä kadoksissa ole-
van lentokoneen miehistön kun-
luivat, ja ketä olivat sen 10 lai-
vaston upseerimatkustajaa. Hei-
dän kohtalostaan odotetaan e-
nemmän tietoja. Eikä lentoko-
neestakaan annettu sen lähem-
piä tietoja, kun että se oli 4-
moottorinen meritaso laivaston
kuljetuspalveluksessa.

TOIMITUKSEN OSASTO

TOIMITUS
YRJO MAKELA OSKARI TOKOI A. E. ISENILIS
HENRY PURANEN L. MOILANEN

Lehtien aljottu kirjoitukset ja toimitukselle kuuluvat kirjeet on lähetettävä osoitteella Raivaajan toimisto, Box 600 Pittsburg, Mass. — 7 Telef. 331

PÄIVÄNKATSAUS

HIILENKAIVAJIEN LAKON SYYT

Kuten emmemmin on tässä lehdessä kerrottu, presidentti Rooseveltin tiistaina määräsi lakossa olevat kovan hiilen kaivajat palaamaan työhön kahden vuorokauden sisällä siitä lukien kun määräys annettiin. Tätä kirjoittaessa lakko, joka kaivosmiehet tahtoivat saada unionin peruuttamaan jäsenmaksun korotuksen 50 sentillä kuukaudessa ja palkkansa korotetuksi \$200 päivässä, on suurin piirtein päättynyt.

Mitä syyt siis aiheuttivat tämän "villikissalakon", jolla ei ollut hiilenkaivajien järjestön hyväksymistä puolelleen ja jonka kaivosmiehet alkoivat työehtosopimuksen vastaisesti? Lakossa olevien kaivosmiesten edustajat olivat viime lauantaina Washingtonissa esittämässä asiansa sotatytölautakunnalle. He sanoivat lainanneensa sata dollaria paikalliselta kauppialta voidakseen ostaa rautatiepiletit Washingtoniin ja vastata hallituksen kutsuun. He sanoivat tulleensa parhaissa vaatteissaan ja tunsivat olevansa viraita Työviraston uuden rakennuksen hienosti kalustetussa kuulusteluhuoneessa nukkavieraisissa ja paikkaisissa nukuissaan.

Miesten nimet jo osoittivat heidän olevan tyypillisiä amerikkalaisia — nimet sellaiset kuin Wrightson, Valonis, Froster, McCloskey, Kratz, Zelinski, Petcoski, Hennilan, Angeli, Yevack, Cummings, Maxwell, Chesney, Filip, Jones ja Krystofik. Torjuakseen syytöksen isänmaallisuuden puutteesta, monet heistä sanoivat heillä olevan poikia tai muita sukulaisia maan aseellisissa voimissa.

Ilmeisesti heidän asenteensa — ja monet heistä näyttivät itsekin käsittävän sen — on kestävätkin teknilliseltä ja isänmaalliselta kannalta katsottuna, mutta kun kuunteli heitä, ymmärsi kyllä ne kasaantuneet valituksen aiheet, jotka lakon aiheuttivat. Noin 80,000 kovan hiilen kaivajaa jäi auttamattomasti häviöille viimeisessä hiilenkaivajien konventiossa kun John Lewis pelasti hiilen kaivajien avulla korotettua kuukautisen jäsenmaksun dollarista puoleentoista dollariin. Kovan hiilen kaivajien johtomiehet jo silloin sanoivat, että heidän miehensä lakkoutuvat ennen kun maksavat korotetun jäsenmaksun.

Mitä tarvetta oli, he kysyvät, jäsenmaksujen korotukselle, kun hiilenkaivajien järjestön kassassa entuudestaan sanotaan olevan seitsemän miljoonaa dollaria?

Tämän valituksen aiheen lisäksi viime lauantaina joillakin kaivoksilla astui voimaan kuuden päivän työviikko ylitysmaksuineen. Kovan hiilen kaivajat on nuoruudestaan asti kysyttyä katselemaan työtään sesonkihuntuksena. He uskovat, että jos heillä nyt kaivetaan hiilen ylijäämiä, he joutuvat kesällä työttömiksi. Siksi he eivät pidä kuusi päiväästä työviikosta. Ja pohjalla kaivosmiehistä on tyytymättömyys elinkustannusten kohoamisen ja sotatöeläisyyksensä maksettavien parempien palkkojen johdosta.

Hiilenkaivajien on työskenneltävä suurelta osalta vedessä, olta-va polvillaan tai vatsallaan ja sellainen on vaikeata työtä. Eräs laskelmaisten edustajista huomautti, että heille on sanottu kovan hiilenkaivajien olevan yhtä tärkeitä kuin sotatytökin, mutta heille ei siltikään makseta sotatytöläisten palkkaa. Ja juuri se seikka on tyytymättömyyden aiheuttaja.

Myösikin he verannollisilla numeroilla osoittivat elinkustannusten nousua kovan hiilen alueella. Perunain hinnat ovat kohonneet 19 sentistä 41 senttiin pekki, bologna makkara (jota mainarit käyttävät eväsvälineissään) 16 sentistä 31 senttiin pauna, laardi, jota ennen sai vartella kaksi paunaa, maksaa nyt 18 senttiä pauna ja kaalin hinta on noussut kahdesta sentistä kahdeksaan senttiin pauna. Kunisaappaat, joita kaivosmiehet käyttävät työsäään, maksoivat ennen \$2.25 pari ja nyt maksavat \$4.50.

Kaivosmiehet olivat selvillä työehtosopimuksestaan, joka on voimassa huhtikuun loppuun saakka ja joka kieltää lakot, ellei sota niitä jo ole kieltänyt, mutta yksi kaivosmiehistä lausui kaivosmiehen pelkäävän, että palkat jäädytetään ja he jäävät kylmilleen.

Kaikki nuo seikat olivat "villikissalakon" pohjalla. Se vain osoittaa, että jos elinkustannusten salliin edelleen kohota samalla tavalla kuin ne ovat tähän asti kohonneet, siitä ovat palkan- korotusvaatimukset ja lakot pakosta seurauksena kautta maan.

RANSKALAISET KOMMUNISTIT HAJOITUSTYÖSSÄÄN

Me olemme jo useasti ennen kiinnittäneet huomiota siihen erimielisyyteen, mikä vallitsee tällä kertaa ranskalaisten keskuudessa. Heilläähän on tällä kertaa niin monta mieltä kuin on miehiä. Yhdellä osalla on Pierre Laval, huonomainen ranskalainen poliitikko, joka yrittää saada Ranskan yhteistyöintiaan Hitlerin kanssa. Sitten on Petain joka tahtoo pystyttää omalaatuisensa totalitaarijärjestelmän Ranskaan.

Toisella puolella ovat ne, jotka tahtoisivat vapauttaa Ranskan Saksan käden alasta. Mutta heidänkin keskuudessaan on syvästi erimielisyyttä. Yhtäällä on kenraali de Gaulle jota taistelevat ranskalaisten liike ja toisaalla kenraali Giraud, joka nyt hallitsee ranskalaisia Pohjois-Afrikaa ja jolla on amerikkalaisten ja brittiläisten kannatus puolelleen. Viime aikoina on näiden miesten välille syntynyt suuria syytöksiä.

Mutta kommunistit ovat nyt heittäneet nukkarensa näihin neuvotteluihin. Silloin aikaan kun Ranska vielä taisteli liittolaisten rinnalla ranskalaisia kommunistit kaikella tavalla sabotteerivat sotapommituksia ja tekivät Stalinin käskystä tehokasta viidennen kolonnan vastainen Hitlerin hyökkäys rintamalla ja rintaman takana. Kovan hiilen kaivajien jälkeen ja aina siihen asti kun Hitler hyökkäsi Venäjälle ranskalaiset kommunistit olivat innokkaimpia yhteistyönä Hitlerin kanssa. Ei annostan heidän entinen johtajansa Jacques Doriot ole johdonmukainen natsisäädön kannattaja, mutta sitä ovat heidän veteraanijohtajansa Marcel Cachin ja Louis Aragon vielä tänäpäivänäkin.

Sitten kun Hitler hyökkäsi Venäjälle, ranskalaisia yhdellä tavalla kuin amerikkalaisia kommunisteista tuli Hitlerin vastustajia. He muodostivat maanalaista taisteluryhmiä ja yrittivät

saada kansanvaltaiset Hitlerin vastustajaryhmät heidän kanssaan ja luonnollisesti heidän johdolla käymään taistelua natsien vastaan. He agitoerivat "Kansallisen rintaman Ranskan vapauttamiseksi" muodostamista ja vitelläkseen toisia ryhmiä mukaan, omaksuivat varsin maltillisen ohjelman.

Yritys kuitenkin epäonnistui. Sosialistiset ja porvarilliset maanalaiset johtajat olivat kylmähäköisiä kommunistien viettelystyhteen ja järjestivät omia ryhmiään, joista kommunistit jyrkästi suljettiin pois. Ranskan ammattiliittojen johtajat varsinkin kieltäytyivät olemaan missään tekemisissä näiden niljaisten veljien kanssa. Viime vuoden ajalla kolme maanalaista ryhmää "Liberation", "Combat" ja "France Tireur" olivat yhteistyöintinnassa keskenään ja järjestivät keskuskomitean olemaan kosketuksissa Lontoossa olevan Taistelevien Ranskalaisten keskuskomitean kanssa. Kommunistit olivat kokonaan eristettyinä.

Mutta nyt, juuri sillä hetkellä kun yritetään saada joukko- laista yhteyttä aikaan sellaisten ranskalaisten keskuuteen, jotka ovat valmiit taistelemaan Hitleriä vastaan ja Ranskan vapauttamiseksi, kommunistit hyvän tapansa mukaan heittävät pommia, joka hajottaa Hitlerin vastustajia enemmän kuin mikään muu. Aivan äskettäin, nimittäin Christian Science Monitorin kirjenvaihtaja Egon Kaskelne kertoo, Ranskan parlamentin entinen kommunistinen edustaja Grenier ilmaantui Lontoon ja siellä julisti ranskalaisten kommunistien kannattavan Taistelevia ranskalaisia. Tuon kannatuksen on Ranskan Kansallinen Neuvosto vastaanottanut juhlistamalla, että tästä lähtien kaikki vastustusryhmät Ranskassa tulevat seuraamaan kenraali de Gaullea.

Tällainen äkkiniäinen kommunistien maanalaisten ryhmien nukaantulo on aiheuttanut levottomuutta yksinpä Taistelevien Ranskalaistenkin keskuudessa. Ja se on levittänyt entistä enemmän Taistelevien Ranskalaisten ja toisten natsien vastustavien ryhmien välistä juoppaa ja vaikeuttanut näiden ryhmien välistä sovitte- lua. Yksinpä Lontoossaakin, jossa on kalliistunut enemmän Taistelevien Ranskalaisten puolelle kuin täällä Yhdysvalloissa, katsellaan asiaa levottomin mielin ja Taistelevat Ranskalaiset itse ovat ehtiäntä sanomaan, ettei heillä ole erikoisempaa rak- kautta kommunisteja kohtaan.

Ja mikäli tunnetaan kaikki maanalaiset ryhmät Ranskassa, tästä julistuksesta huolimatta ovat pysyneet päidätyväisinä ja kyl- minä kommunisteja kohtaan. Yksi maanalainen lehti, Ranska Puhuu, lausuu, että kommunistien uhka on edelleenkin olemassa tulevaisuuteen näiden totalitaarijärjestelmän muotona ihmisen yksilöllistä vapautta vastaan.

Näiden ryhmien taholta on myöskin vihjattu, että tämän kommunistien manöveeruksen takana on Venäjän hallituksen liike valtopoliittikan shakkilaudalla. Aluksi Venäjä oli kiintynyt vain liittolaisten joukkojen Afrikkaan laskemisen militaristisiin se- urauksiin. Mutta nyt kun liittolaisten ryntäys Afrikkaan huojensi painostusta Venäjän rintamalla, Venäjän vallanpitäjät ovat alkaneet jälleen poliittisen juonittelun — auttamaan sellaisia ryhmiä Ranskassa, jotka, jos ovat vaikutusvaltaisessa asemassa rauhan- neuvottelijain kanssa, noudattavat Moskovan määräyksiä.

Mekin kalliistumme tämän katsonuksen puolelle. Vaikka Stalin onkin vaimennut maailman vallankumouksen suhteen häden het- kellä, hän ei ole unelmastaan luopunut. Ja hän maailmanvallan- kumoussuunnitelmansa kautta pyrki maailman herraksi yhdellä tavalla kun Hitler pyrki siihen päämäärään natsivallankumouksen kautta. Länsimaiden, jotka Atlantin Sopimuksella julistivat, ettei tällä sodalla pyritä aluevaltauksiin, vaan palvastoin taataan kaikille kansoille vapaus määrätä omasta kohtalostaan, olisi aika- naan entistä voimakkaammin tehtävä tahtonsa tunnetuksi.

JUTUSTELUA

Senaatti käyttöle- oikeuttaa

Ne erimielisyydet Yhdysvaltain senaattissa, jotka on aiheuttanut new-yorkilaisen Edward J. Flynnin Yhdys- valtojen lähettiläiksi Australialaan ni- mityksen vastustaminen, ovat vain ti- laanteen toistumista, mikä on tullut monta kertaa esille menneisyydessä kun systä tll toistesta on yritelty hy- jättä presidentin tekemä miesvalin- ta johonkin diplomaattiseen tehtävään.

Se että sellaista tapahtuu parem- minkin harvoin, johtuu kahdesta sei- kaasta. Ensimmäinen on se, että lä- hettiläis, joka lähetetään johonkin toi- seen maahan, on presidentin perso- naalinen edustaja, hänen virallinen pe- hennänsä. Juuri siksi onkin alvan korrekta Yhdysvaltain presidentille puhua "minun lähettiläistäni". Toi- sena syyinä on se, että amerikkalaisen politiikan varrella diplomaattiset ni- mitykset usein tehdään poliittisen velan maksuksi. Se yleisesti tunnustetaan.

Kaikkia huomattui tapahtumia, mis- sä senaatti hylkysi presidentin teke- män lähettiläisnimityksen, tapahtu- siin kun presidentti Andrew Jack- son nimitti Martin Van Burenin lä- hettiläiksi Englantiin. Joitakin kuuk- ausia Englantiin jälkeen, kun senaat- ti päätti toimia asiassa, Van Buren oli jo Lontoossa ja hän oli pakkoitettu jättämään virkansa. Sellaisten on nöyryyttävää miehelle, joka oli sitä ennen ollut valtio- sihteeriä, mutta Van Buren kantoi rohvalleksi nöy- rytyksen ja teki miellyttävän matkan European mannermaalle. Palattuaan Yhdysvaltoihin seuravassa toukokuu- sa, hän huomasi tulleensa nimityk- si varapresidentin ohdeksaksi.

Seuraavat neljä vuotta hän var- presidentin elinajassaan toimi se- naatin puheenjohtajana, saman se- naatin, joka oli huomannut hänet kei- vottomaksi edustamaan sitä maata St. Jamesin hovissa. Sitä seuraav- tella vuotta Van Buren oli Valkotalon lähtäjä.

Toinen huomattavampi diplomaatik- si nimettyä hylkääminen tapahtui v. 1889, jolloin presidentti Benjamin Harrison nimitti Murat Halsteadin lä- hettiläiksi Saksaan. Joitakin vuosia aikakauslman Halstead erään eino- nalaisten lehden toimittajana oli jul- kassut sanjan artokeleita, joissa tuo- misti oikeiden miesten tavon suoral- selja rahalla ostaa senaattorin pal- kkoja. Kun presidentti lähti hänen

nimityksensä senaatin hyväksyttäväksi, senaattorit yhäkin olivat kärttyisiä sy- tteksen johdosta. Nimitys hyljättiin 56- äänellä 16 ääntä vastaan.

Toisissa tapauksissa kun presiden- tin nimitystä vastaan alkoi ilmetä op- positioita, nimittetty pyysi president- tiä peruuttamaan nimityksen. Siten kävi kun presidentti Cleveland nimitti James J. Van Allenin lähettiläiksi Roomaan. Van Allen oli tehnyt huo- mattavia lahjoituksia valtiotalturala- hastoon ja häntä sen lisäksi voidin arvostella hienoston miehenä.

Woodrow Wilsonilla oli samanlainen kokemus kun joitakin kokonaan tun- temattomasta syyistä alettiin arvostel- len johdosta kun hän nimitti illoisoi- laisen Henry M. Tindellin Venäjän lä- hettiläiksi. Tindell pyysi presi- denttiä peruuttamaan nimityksen ja asia päättyi siihen.

Useita kertoja myös on vastustettu ylöleikkeitä tuomarinimityksiä. Vastus- tajat ajoivat tahtonsa läpi kun presi- dentti Grand nimitti massachusettsi- laisen E. Redwood Hoarin, Yhdysval- tain prokuraattorin, ylöleikkeen apu- laistuuksiksi. Hoar oli joka suhteel- sa seivä tehtävään, johon nimittettiin. Kun yhdeksän ylöleikkeen tuomaria oli nimittetty, Hoar vaati niille le- vityksensä ja luonteensa puolesta kun- non miehiä. Tuo vaatimus ei miel- lyttynyt senaattoreja, jotka katsoivat, että tuomarin palkalle on nimittettävä "ansioituneita" puoluemiehiä. Ja se- naatti kieltäytyi hyväksymästä Hoar- in nimitystä.

Presidentti Coolidge myös kärsi tap- pion kun yritti saada Charles B. War- renin prokuraattoriksi. Warren oli toiminut laimelehtenä suurilla sokeri- korporatioilla. Joita liittovaltion kauppa- komisio- n syytti liittovaltion trustivastuista lakien rikkomisesta. Kymmenen edistysmielistä republika- nia liittyy demokraattien kanssa nim- itystä vastustamaan ja äänet menivät tasaa 40-40. Varapresidentti Dawes olisi voinut ratkaista äänestysten, mutta hän oli kinnostunut pois eikä ehtinyt tullaan paikalle.

Edellä oleva luettelo erimielisyyksistä presidentin ja senaatin välillä selai- ten virkapakkojen täyttämistä, jo- hin nimienäiden täytyy saada senaatin hyväksyminen, ei mitenkään ole täy- dettämisen epäilemättä näitä ja luku- sia muuta tapahtumia muistutetaan senaatin ja senaatin välillä ja luku- sissa näiden kahden miesten välillä.

Hitler vaatii vasalleiltaan lisää sotilaita ja työläisiä

Kirj. E. Berg Holt

Lontoo, tammik. 20 p.—Yhden aika, jolloin akseli tavallisesti alkaa värvätä vasalleiltaan sotilaita, on jälleen tullut ja siitä johtuen kutsu on annettu näiden maiden ministeriöille tulla kuulemaan isännän käskyjä.

Samaa aikaa kun kenraali Mikhoif, Bulgarian sotaministe- ri on matkustanut Berliiniin, Ro- manian pääministeri Ion Anto- nescu ja Unkarin sotaministeri, kenraaliluutnantti Wilhelm Nagu, ovat saaneet kutsun Hitlerin pääkotiin — oletettavasti siksi kun Romania ja Unkari o- vat hankkineet Hitlerille kannu- nanruokaa samoin kuin työvoi- maakin. Bulgaria on tähän asti omistunut sivuuttamaan vaati- mukset aktiivisesti osallistua so- taan, lukuunottamatta miehitys- joukkojen pitämistä toisissa Bal- kaanin maissa.

Kaikki saatavissa olevat mer- kit viittaavat siihen, että Saksan miesvoiman tarve on tullut akuut- tiseksi niin armeijassa kuin siviili- töissäkin.

Myösikin on todistuksia siitä, että vaikka viisi määrää siviili- työläisiä voidaan viemällä, ajaa tai pakottaa menemään Saksaan, hyvin vähän, tuskin ollenkaan sotilaita löydetään sen enempää Saksan sisästä kuin sen ulkopuo- leltakaan Saksan armeijasta.

Jos näin asia todella on, sil- loin Saksan aseellisten voimien miehitykseen on sivuuttanut huip- pukohtansa. Ja ottamalla huomio- non sen, että pakkoitettujen on pal- jon teltottomampia kuin sak- salaiset, siten voidaan melko- sella vammuudella olettaa, että Saksan teollisuuden tuotanto on alaspäin menossa.

Mikäli työvoima on kysymyk- sessä saksalaiset itse sanovat ul- komaalaisten työläisten olevan Saksassa nousevan yli kuden miljoonan. Joitakin numeroita mukaan niitä on kahdeksan miljoonaa.

Lisää kiristetään Ranskassa, Belgiassa ja Hollannissa. Bulga- riasta epäilemättä vaadittiin lisää miehiä kenraali Mikhoifin viera- allun aikana.

Toiselta puolen Unkari äskettäin julistivat unkarilais- ten maa- ja metsätyöläisten olo- lupaa Saksassa. Vaikka onkin mahdollista, että tuo oli uhmaus- teko, todennäköisempi selitys on, että Saksalla sillä tunnusti, että nämä ihmiset tuottavat akselille enemmän jos ovat kotona.

Dramaattisempi kysymys sit- tenkin oli kenraali Nagun ja mar- shalkka Antonescun vierailu Hit- lerin luona. Marshalkka Antonesc- un vastaanottivat kaikki suuret natsipäivät, m.m. Hitler. Kunioi- tettiinke häntä vain siksi kun hän vapaaehtoisesti tarjoutui heittäämään lisää romanialaisia so- tilaita Venäjän armeijalle näytty- mään? Tai kunnioitettiinke hän- tén sen tähden kun hän tuli sa- nomaan, ettei Romanialla ole enää yhtään miestä ahtaa?

Vaikka emme yrittäkään var- maa vastausta näihin kysymyk- siin antaa, me saamme olla var- mat, että romanialaisten enem- mistö on kauhistunut niiden me- neytysten johdosta, minkä sen muoris on kärsinyt. Saavataan, että Romania on 300,000 nuorta miestä huomppa nyt kuin niitä se oli sodan alussa. Luotetaan virkojen mukaan Romaniaa oli menettänyt näin paljon ennen venäläisten hyökkäystä Stalin- gradissa ja Kaukasiassa, joissa m demenis on ollut useita ro- manialaisia diviisioita. Kaiken lisäksi Saksalla on äskettäin pakoi- tettu lähetämään sotilaitaan Tshek- koslovakista Romaniaan tshek- valaitsevan "äärettömän jännityk- seen tilanteen" johdosta.

Unkarilaiset ja italialaiset.

Unkarilaiset venäläisten äskei- seen, hyökkäykseen Voronezhin alueella asti näytävät vältty- neen raskasta taistelusta tähän saakka jalka samoin kuin italia- laisetkin. Ensimmäinen nyt myöskin ovat omistuneet välttämään miesten suuremmassa määrässä lähetämisen Venäjän rintamalle — vaikka heidänkin miehisk- kansa sanotaan nousevan 110,000.

Tarkkoja numeroita luonnolli- sistaakaan ei ole saatavissa, mut- ta uskotaan unkarilaisten tähän mennessä antaneen vasta 250,000 miestä — luku, jos on oikea, on suhteellisesti paljon pienempi kuin siitä Romania on lähetä- nyt — ottamalla huomioon näiden maiden asukaslukuun vähen- misen.

Sitten kenraali Nagu näyttää

saaneen määräyksen antaa lisää miehiä. Mutta kokonaan toinen asia on, jesko unkarilaiset nou- dattavat määräystä nyt kun Sak- sa on ilmeisesti heikkenemässä.

Tekosyynä ne voivat käyttää jännittyneitä suhteitaan Roma- nian kanssa Transylvaanian pääl- lä, samoin kuin huonoja väle- iä Hitlerin neuvoston Slo- vakian kanssa ja tarvetta pitää garnisonejaan Jugoslaviassa. As- keiset levottomuudet Unkarissa ovat aiheuttaneet lukuisia van- giteismia.

Slovakian myös odotetaan o- sallaan tyydyttävän Saksan mies- voimatarvetta. Sieltä tulneiden tietojen mukaan saksalaisia on siroteltu slovakialaisten joukko- jen keskuuteen. Mikä viittasi siihen, että slovakialaisia soti- laita aiotaan uudelleen käyttää Venäjän rintamalla, mistä ne jo- ku aika sitten vedettiin pois kun niitä ei pidetty huotettavina.

Jällellä olevat kaksi miesvoi- man lähdeä, Bulgaria ja Italia — Suomi on tällä kertaa käy- tämällänsä katsoen sotaan osal- listumaton — eivät näytä sen lupaavimmilta.

Bulgarialaisia ei voida käyt- tää venäläisiä vastaan siksi kun niin monet heistä ovat ruusuoi- leja. Lisäksi äskeiset bulgaria- laisten ylioppilaiden ja työläisten mielenosoitukset antoivat nat- sen sellaisen varoituksen, jonka suhteen ei voida ehtyä. Ne kuitenkin ovat antaneet useita divi- sioneja miehitys- joukko- i- Kreikkaan ja Jugoslavian ja ovat saaneet raukkuudestaan kun- massakin maassa sellaisen nai- neen, jota kukaan varmaankin ei kaadehi.

Mikäli Italia on kysymykse- ssä, saapas on toisessa jaksossa. Siellä tarvitaan enemmän ja e- nemmän saksalaisia pitämässä Italiaa sodassa. Lukuunottamat- ta Pohjois-Afrikaa, missä sak- salaiset ovat käytännössä myön- täneet kykenemättömyytensä vahvistaa marsalkka Rommella ja kenraali von Nehringiä mis- sään suuremmissa määrässä, tie- dot viittaavat siihen, että sak- salaisia joukkoja on täytyntä lii- sätä Jugoslaviaan, missä ennen- min ovat italialaiset olleet mie- hitysvoimana. Niitä on vahvis- tettu kroaatialaisella legionalla, joka on kutsuttu pois Venäjän rintamalta.

Näissä oloissa näyttää varmal- ta olettaa, että Hitlerin strategi- set reservit ovat säännöllisesti vähenemässä. Mutta vasta sit- ten kun ne ovat kokonaan loppu- neet asiantuntijat odottavat Sak- san luhistumista.

Rangeley järvien alue kaksi vuorokautta eristettynä muusta maailmasta

Vahvistetut teiden avausjouk- kuudet torstai-iltaa kumaisella kiireellä jatkoivat kaksi vuoro- kautta kestäneitä ponnisteluja avataksaan tien lumikintosten lä- pi, jotka ovat pitäneet Rangeley järvien alueen muusta maailmas- ta eristettynä kaksi vuorokautta pahimman lumipyryn jälkeen mi- tä Mainen länsiosassa on tunnet- tu 40 vuoteen.

Vaikka lumentulo ei ollut niin kovin raskasta — vain noin kuusi tuunaa — mitä ei pidetty pa- hana sillä alueella, mutta sen mukana tuli vettä ja rakeita ja kova tuuli 26 astetta alapuolella nollan olevan pakkasen välillä 40-50 astetta lumen niin kovaksi, että lumiaurat rikkoutuivat yrittäes- sään päästä autoja korkeampien kintosten läpi. Maantiet ovat ai- noat kulkuväylät, joita myöten nuo vuoristoseudut voivat olla yhteydessä muun maailman kanssa.

Koulu- t ovat olleet suljettuna kaksi vuorokautta ja vaikka ruo- ka onkin riittävästi Rangeleyyn kylän 1,500 asukkaalle, öljytröki ei kyetty pääsemään sinne. Lu- mikinokset olivat korkeat Range- leyn kylästä läpi Sandy River Plantationin aina Phillipsin ky- lään asti.

Rangeleyn kylään ei ollut tul- lut postia sitten tiistain. Bussi, joka kuljettaa sinne postia, läksi matkalle keskiviikkona ajoinaan, mutta oli pakotettu palaamaan takaisin.

Koko Maine on kärsinyt ta- vattomasta kylmyydestä. Sää- toimiston mukaan lämpömittari Greenvilleä osoitti 18 astetta alapuolella nollan, Cariboussa 16 astetta, Houlistonissa 15 astetta, Rumfordissa 13 astetta, Bangorissa 10 astetta, Eastportissa 8 ja Portlandissa 5 astetta alapuo- lella nollan.

Bangorissa Aroostook kaun- tiin johtavat maantiet ovat myös tukossa Enfieldin ja Lincolnin välillä.

Sähkövoima vähissä Aroostook kauntissa

Veden ollessa alhaalla Aroos- took joessa on pakotettu Main- en yleishyötökomissionin mää- räämään kymmenen prosentin a- lennuksen sähkön kotikulutus- sessa ja ulkovalojen vähentämi- sen kautta Aroostook kauntin.

Tuo määräys on voimassa yh- deksän viikkoa, jonka jälkeen komissioni luulee tilanteen par- rantuvan kovään tullessa. Puolet katuvaloista jokaisessa kylässä on määrätty sammutettavaksi samoin kuin kaikki valaistut lii- kekilvetkin.

Lainlaattajakunnalle

esitti Portlandilainen valtiose- naattori Lauren M. Sanborn la- kialoitteen, joka pakotoitti hy- väksyttynä ottamaan käytäntöön suuremman varokeinot tulipalo- jen varalta kaikissa rakennuk- sessa valtioassamme joissa on e- nemmän kuin 60 ihmistä. Sen mukaan kaikki ovat olisi laiteta- vaa myös pako-oviksi, ulospäin aukeaviksi ja kaikkiin pyörivien oviin olisi laitettava sellaiset oh- jausreilingit tai muut laitteet, jotka estäisivät niille pääsyn vas- semman käden puolelta. Nykyi- nen laki koskee vain sellaisia y- leisiä rakennuksia kuin kouluja, kaupungin taloja y.m. Sen rik- komisesta määrätään tuhannen dollarin sakko. — Navy.

WARREN, MAINE

Tammikuun viimeisenä sun- nuntaina vietämme iltapäivähar- taushetkeä Jumalan sanan ääres- sä Mr. ja Mrs. Heikki Wäisänen kodissa, klo 2. Tulkaa joukot- tain veisaamaan isämaan vaka- via virsiä palvelen Jumalaa hen- gessä ja totuudessa. Tervetu- loa! — Karl G. Wilkman, pasto- ri.

CUSHING, MAINE

Ilmoitamme, että pidämme ko- tihartaushetken Mr. ja Mrs. Ju- lius Tarvaisen kodissa sunnun- taina k. 31 p:nä klo 7:30 illalla. Lausumme kaikki tervetulleiksi tähän kokoukseen kuulemaan ja kätkemään Jumalan sanaa uskon kautta sydämeen. Tulkaa mu- kaan! — Karl G. Wilkman, pas- tori.

WORCESTER, Mass.

Jokainen Lincoln Sq. Haalijyhdistyksen ja A.S.K.I. Worcesterin osaston jäsen tuloon kokoukseen (jat- kovuuskokoukseen) Belmont haalille tiistaina 26 p. t. k. kello 7:30 illalla. Kokoukset ovat tär- keitä. Vuosikokoukset on saat- tava menemään lävitse. Virkai- lat ja penkoilleen ja kaikki alako- mitteet ottakaa asia tärkeästi. Siis joka mies kuin sotamies!

Osaaton ompeluseuran

kahvaiset ovat taas myös tiis- tai-iltaan haalissa. Tarjoilun kustantaa Alina Lehtola. Ter- vetuloa juomaan kuppi kahvia hyvän asian eteen! — Niku.

Westminster, Mass.

Farmareilla tärkeä kokous maanantaina

Westminsterin osuustoiminnal- lisella farmariyhdistyksellä on ensi maanantai-iltaa kello 8 alkaen vuosi- ja kuukausikoko- us kauppalaanhaalissa, johon ke- hoitetaan yhdistyksen kaikkia jäseniä saapumaan. Vuosikoko- uksessa käsitellään tilin ja toi- mintakertomukset ja valitaan toimitusjät. Kuukausikokoukse- sa päätetään juoksevista asiois- ta ja harkitaan uusia esityksiä mikäli niitä tehdään.

Ostakaa sotabondeja, joita on myytävänä myöskin Työläisten Luottoyhdistyksessä.

PUNAHILKKA KIINASSA

Kirj. John Little

Olen kertonut tarinoita miten miehet kaikkialla maailmassa taistelevat tätä kansojen sotaa akselivaltoja vastaan. Olen kertonut miten he käyttävät kiväreitä, pistimiä, surmaavat ja kuolevat. Miten he liittyvät yhteen muodostaen sissijoukkoja karakoitaakseen vihollisen maastaan. Mutta tänään haluan kertoa teille aivan erilaisen tarinan, hiljaisen tarinan eräästä amerikalaisesta lentäjästä ja siitä, mitä eräät liittolaisemme tekivät hänen hyväkseen, kun hän oli pakotettu tekemään hätälaskun eräälle syrjäiselle seudulle Kiinassa Hongkongin hyökkäyksen jälkeen. Itseasiassa haluan kertoa hänen oman kertomuksensa sellaisena kuin hän kertoi sen kirjjeissään äidilleen, joka asuu Greenvillessä, South Carolinassa. Hänen nimensä on Morton Shor ja hän on luutnantti Yhdysvaltojen lentovoimissa Kiinassa.

Hän kertoo seuraavaa: Me jätimme tukikohtamme "jos-sakin Kiinassa" aikaisin eräänä aamuna marraskuussa kuuden P-40 koneen voimalla johtaksemme pommitajia.

Päämäärämme oli Hongkong. Saavutimme sinne vaikeuksilla. Pommitajat kiertelevät kaupunkia ja pudotivat pomminsa paikoiksiin, jotka katosivat tarpeelliseksi. Käänsimme koneemme kotia kohti. Tähän mennessä kaikki oli sujunut selkkausittain. Yhtäkkiä japanilaiset Zero koneet parveilivat ympärillämme syöksyen suoraan pommitajiamme kohti. Sain hyökkäysmerkin, suoritin syöksylennon johtavaa Zeroa kohti ja suoruudin välttämään.

Viisi Zero koneita syöksyi kimppuuni, toinen toisensa perässä ja jokainen kohdisti minuun raivoisan tulituksen. Yksi koneista tuli niin lähelle omaani, että miltei törmäsin yhteen. Ihmettelen yhäkin miten ne eivät minua saavuttaneet.

Kolme tuota koneita kääntyi puoleeni. Yritin syöksylennon avulla päästä koneista erilleen. Ne seuraisivat minua. Laskeuduttuani kunnes olin ainostaan 50 jalkaa alapuolella olevan lahteen vedennäpän yläpuolella, ohjasin koneeni kotia kohtaan lentäen juuri vedennäpän yläpuolella. Tällöin alkoi koneeni kulkea epätasaisin vedoin. Se huononi huononemistaan tärsyttyänsä koko lentokoneet. Koko kerta kun yritin hillitä koneen vauhtia, Zero koneet olivat saaneillaan minut kiinni, joten minun täytyi suorittaa uusi syöksy. Huomasin, että ne olivat päättäneet seurata minua kunnes olivat saavuttaneet minut. Polttoaine varastoni pieneni pienenemistään ja pelkasin joka hetki koneeni seishäytävän.

Huomasin lentäväni erään joen yläpuolella. Seurasin sitä, toivoen löytäväni tasaisen paikan joen varrella, johon voisin tehdä maahilaukun. En voinut löytää sellaista ja päätin, että minun todennäköisesti tästä huolimatta täytyi yrittää. Koneeni alkoi menettää tasapainonsa. Katsahdin alas ja huomattuihin kohtalaiseen tasaiseen paikkaan päätin toteuttaa maahilaukun ajatuksen.

Lentokoneeni pyörät koskettivat maata pelloin päällä ja alkoi edetä sen poikki. Tämän jälkeen oikeanpuoleinen pyörä tarttui maassa olevaan kolmen jalan syviseen kuoppaan, jolloin koneeni pyörähti ympäri ilmassa ja putosi siivilleen maahan.

Menetin tajuntani. Kun jälleen tulin tajuihini, ripuin päädellä paikallani. Onnistuin irtottamaan varmuusvyön ja käännin ympäri tarkastakseni ympäristöä.

Pieni joukko ihmisiä seisoి koneen vierellä tarkastellen sitä. He olivat kiinalaisia tai japanilaisia (ensi hetkellä en tiedänyt kumpia he olivat). Päästäkseni ahtaasta suojastani ulos, rikoin automattisella pistoolillani lasin ja ryömin kojutani ulos ase kädessäni.

Tapausten todistajat katselivat minua uteliain ilmein, mutta eivät tehneet pienintäkään yritystä ahdistaa minua, joten päätin, että he olivat kiinalaisia. Näytin heille kiinalaista lippuani, johon on kirjoitettu tieto, että olen heidän amerikalainen liittolaisensa taistellen Kiinan puolesta. Kun he lukivat tämän, he joutuivat innostuksen valtaan, tehden liikkeitä taivasta kohtaan ja alkaen kerätä heiniä ja risuja koneeni perästä.

Muutaman silmänräpäyksen kuluttua kaksi japanilaista Zero koneita lensi paikalle todennäköisesti yhä edelleen ajuen minua takaa. Ne lensivät ohi huomaamatta koneettani.

Tämän jälkeen kiinalaiset ohjasivat minut läheiseen kaupunkiin. Myöhemmin sain tietää, että yksikään kaupungin asukkaista ollut aikaisemmin nähty valkoista miestä eikä amerikalaista.

Uutinen saapumisestani levisi nopeasti ja koko ympäristö saapui minua katsomaan. Minut vietin paikalliseen hallitusvirastoon, jossa kaupunkijohtaja ja muut viranomaiset asuivat. Minulle annettiin huone käytettäväksi, joka oli siivotettu aivan täydellisesti puhtaan tilaan. Mitä

ollakaan, tässä syrjäisessä kaupungissa pehmeät vuoteet olivat ennen kuulumatonta ylläilyä. Omani oli kokoonpantu sileistä laudasta, jota peitti yksi ainoa kangaskaislahe. Se oli kaunis katsella, mutta siitä oli vähän ilon vuoteena. Kaikesta huolimatta olin lilan väsynyt välittämättäni siitä, sillä kymmenessä minuutissa vaivuin raskaaseen uneen.

Heräsin seuraavana aamuna tunteeseen, että olen juuri ollut mukana ankarassa jalkapallopelissä. Päässäni oli muitten muassa nyrkin kokeiden kummu.

Avasin silmäni ja minuun oli kohdistettu ainakin 20 paria kiinalaisia silmiä, joista kaikista kuvastui suuri uteliaisuus. Tästä hetkestä lähtien olin alituisesti näitten ystäväisten, mutta tultuani silmien katseitten alaisuena. Myöhemmin sain tietää, että he olivat kuulleet useita ihmeellisiä tarinoita amerikalaisista, ja he olivat suunnattoman kiinnostuneita näkemään yhden tällaisen ilmielävänä.

Paikallinen kiinalainen lääkäri, joka oli saapunut luokseni edellisenä iltana, tuli paikalle ja tarkasteli vammaani. Hän ei osannut puhua englanninkielistä, mutta hän osasi kirjoittaa lääketieteellisiä termejä tällä kielellä. "Contusion" oli sana, jonka hän piirsi minuun luettavaksi selittämällä samalla käsilään, että minulla ei ollut syytä pelkoon. Hänen nimensä oli tohtori Chang Yee-han.

Tohtoriin vierailun päätyttyä saapui luokseni eräs herra Wang Hai. Hänet oli pyydetty tulemaan luokseni kaupungin "keskikoulusta" toimimaan tulkkinaani. Hän oli opiskellut Shanghai yliopistossa toimien nyt englanninkielen opettajana. Hänellä ei ollut kuitenkaan koskaan ollut tilaisuutta koetella taitoaan kenenkään englantilaisen tai amerikalaisen seurassa. Hänen äänitsemisessä oli kauheaa ja oma tapani käyttää kieltäni todennäköisesti hämmästytti ja mykistyi hänet tyystin. Hän selvisi vähitellen ensi hämmennyksestään. Me toistimme kumpikin moneen kertaan sanottavaa kunnes äkillinen inspiration valossa me yhäkiksi oivalsimme mitä jompikumpi meistä yritti sanoa.

Selitin tilanteen hänelle lisäten, että minun täytyi palata tukikohdalleni mahdollisimman pian. Hän selitti minulle, että tukikohdalle oli 15 päivän matka joka myöten, mutta kulkeamalla suoraan vuorien halki voisit tehdä matkan viidessä päivässä. Sanoin yrittäväni vuoristotietä, jos hän ystävällisesti haluaisi ryhtyä matkavalmistuksiin.

Mr. Wong, olin tulkkinaani, otti ystävällisesti tehtäväkseen toimia myöskin oppaani ja seuralaisenaani. Yhden päivän levon jälkeen kiipesin korkealle vuorelle kaupungin ulkopuolella ja kävin suuressa temppelissä, joka oli hakattu vuoren seinämään. Oppaani kertoi, että se oli rakennettu Ming hallituskauden aikana. Seiniä koristi sadat vertauskuvat, joista toiset olivat valmistetut puusta kullasta. Tämä kaikki vaikutti suunnattoman suurelle, oudolle ja hyvin kauniille. Pelkään pahoin, että oma vaatimaton juutalainen synagogani South Carolinassa ei kykene vetämään vertoja sille.

Päivää ennen lähtöäni herra Wong järjesti yleisen amerikalaisen lentäjien esittelytilaisuuden. Minun tuli pitää puhe. Tämä tieto ei hälyttänyt minua liikaa, sillä kukaan muu kuin oppaani ei ymmärtänyt englanninkielistä, joten minun ei tarvinnut tehdä muuta kuin avata suuni ja päästää jonkunlainen ääni. Samana iltapäivänä minut johdattiin suureen puistoon ja hämmästykseni huomasin 15,000 kiinalaisen odottavan minua.

Hämmästyneenä loin katseeni vaistomaisesti kohti taivasta. Kaupunkijohtaja hymyili ja osoitti liikkeitä, että he sytyttävät satoja valoraketteja kunniakseen.

Kun tämä oli ohi, jokainen seisoikunni-asennossa ja merkin saatuaan tekivät minulle kunniat. Tämä vaikutti minuun syvästi. Nyt kaupunkijohtaja esitteli minut. Tämän esittelyn loputtua ja olen vakuutettu siitä, että se oli inarteleva, — yleisö huusi kiinalakielellä "Eläköön liittolaisemme suuresta merentakaisesta maasta."

Tämän tapahtumaa oli niin liikuttanut, että astusseini puhujalavalle jätin mielestäni ajatuksen alnoastaan äänellä jotain amerikalaista ja puhuin heille niin johdonmukaisesti ja vakavasti kuin suinkin osaisin amerikalaisena päämäärästä Kiinassa ja siitä, mitä siihen mennessä olinme saaneet aikaan. Puhuin 10 minuuttia, jonka jälkeen herra Wong kiänsi puheeni kiinalakielellä. Se otettiin suosiollisesti vastaan.

Puheen loputtua oletin yleisön lähtevän pois. Mutta poislohdon asemasta he alkoivat huutaa. Oppaani huomautti minulle, että he halusivat kuulla amerikalaisia lauluja ja toivoi, että tottelisin yleisöä. Nyt olin päästy niin pitkälle, että olin antanut oikeaa kiinni heille, ja he olivat sen halunnut, joten lauloin parhaimman taitoni mukaan.

Länteläisen pikapiirtoja Suur-New Yorkista

— Pormestari La Guardia vieraili tammikuun puolivälissä maamme pääkaupungissa Washingtonissa, jossa hän aikoinaan vietti neljätoista vuotta kongressin alahuoneen jäsenenä. Tapasi siellä entisiä tuttaviaan, joille lausui: "Olin mieluummin kolmannen luokan kongressin jäsenenä kuin ensimmäisen luokan pormestari ensimmäisen luokan kaupungissa."

— Maistraatti Abner Surplesin oikeutten Brooklynissa luotiin erään yhtiön työnjohtaja, jonka syytettiin syyttäneen kadulla nuotion ilman lupaa. Työnjohtaja sanoi syyttäneensä tuota, että hänen työmiehensä saivat lämmitellä kun oli pakkaaminen. Maistraatti vapautti syytetyn ja lausui, että jos olisi ollut liikennepoliisi ympärillä silloin kun Paul Revere ratsasti hälytyskelloa naapureitaan maamme itsenäisyysodan aikana, poliisi olisi vanginnut Paulin hevosensa laukkauttamisesta niin varhain aamulla.

— Westchester kauntin ojenuslaitoksella ja vaivastalollakin ilmenee jo miesvoiman puutetta, kerrotaan eräässä White Plainissa lähetetyssä uutisessa. Vuonna 1938 ojenuslaitoksessa oli 342 vankia; nyt niitä on vain 142. Vaivastalolla oli vielä pari vuotta sitten 1,123 hoidokkia; nyt niitä on 855. Suurin osa hoidoksista ei pysty olemaan apunaan vaivastalon karjanhoidossa tai kasvitarhassa. Ja nyt kun olempien laitosten lämmittämissä on jälleen alettu käyttää amerikalaisen seurassa. Hänen äänitsemisessä oli kauheaa ja oma tapani käyttää kieltäni todennäköisesti hämmästytti ja mykistyi hänet tyystin. Hän selvisi vähitellen ensi hämmennyksestään. Me toistimme kumpikin moneen kertaan sanottavaa kunnes äkillinen inspiration valossa me yhäkiksi oivalsimme mitä jompikumpi meistä yritti sanoa.

Selitin tilanteen hänelle lisäten, että minun täytyi palata tukikohdalleni mahdollisimman pian. Hän selitti minulle, että tukikohdalle oli 15 päivän matka joka myöten, mutta kulkeamalla suoraan vuorien halki voisit tehdä matkan viidessä päivässä. Sanoin yrittäväni vuoristotietä, jos hän ystävällisesti haluaisi ryhtyä matkavalmistuksiin.

— Vuosikertomuksensa yhteydessä kaupungin valtuustolle, pormestari LaGuardia lausui, että hän ei aijo sallia hevoslenkin myyntiä New Yorkin kaupungissa, jos hän suinkin sen voi estää. Liharavinnolla eläville eläimille kaupungin eläintarhoissa ruokitaan noin 1,500 punaa hevoslenkiä annoksia on nyt pienennetty.

— Kaupungin virkakunnassa tuomottuun pulpahtaneen "jalkapomppujuttuun" jälkikäikijä oli erään Milton Salomon-nimisen tunnetun lakimiehen syytteen joutuminen siitä, että oli pyytänyt \$8,000:n palkkiota kyllä myymyksessä olleiden pomppujen valmistajajaka. Tätä palkkiota vastaan lakimiehen sanotaan luvanneen vaikuttaa valtuustossa sillä tavalla, että se päättää tilata pomput ilmahyökkäyskäsien varalta. Salomonin puolesta on annettu lausunto, että asiaan yrittäessä oli tehty lahjomisyhteyksiäkin. Tämän lausunnon johdosta pormestaria vastaan uhattua nostaa \$250,000:n kunnianloukkausjuttu.

— Autoilulikenteen vähentyminen kaupungissa johti m. m.

— Esitin muutamia ylioppilaslauluja, jotka muistin Alabaman yliopistossa viettämiltäni päiviltä.

Nämä laulettiin lopetin esitykseni laulamalla Star Spangled Banner, Kaikki näyttivät olevan ihastuksen vallassa, joten minua pyydettiin kertomaan siitä. Tämä pyyntö ei tuntunut minusta erikosen kummalliseltsä, sillä he vaikuttivat kaikki tavallaan pienillä lapsilla.

Saavuttuani heidän seuraansa minulle tuli heti alussa kummallinen tunne, että olin jättäminen.

Minä olen aika kookas ja kaupungin asukkaat olivat harvinaisen pienikokoisia vieläpä kiinalaisiksi. Heidän pieni kokonsa, heidän viaton uteliaisuutensa ja heidän järjestämissä iltoituksensa saattoi minut tuntemaan itseni isälliseksi heitä kohtaan. Valtien kerrottavakseni sadun Punahilkasta ja minusta tuntuu aivan nuoruusilta, että tein näin. Se käännettiin heille ja he iloitsivat siitä suunnattomasti.

— New Yorkin kaupungin palveluksessa on noin 200,000 työlläistä, joiden palkoista myös alettiin vuoden alusta lähtien vähentää 5 pros. Victory-vero liit-tohallitukselle. Näiden työlläisten maksaman Victory-verosumman lasketaan nousevan 5 milj. dollariin vuodessa.

— Hyönteisen purema on työtö-patunna New Jersey valtiossa jos se tapahtuu työlläisten ollessa suorittamassa varsinaiseen ammatteensa kuuluvaa tehtävää ja siitä johtuu työkyvyttömyys ta kuolema. Ja siitä on siinä tapauksessa maksettava korvaus valtion tapaturmakorvainslain no-jalla. Valtion ylioikeus antoi tällaisen tulkinnan edesmenneen North Wildwoodin hengenvpelaseja Anthony J. Cirelin asiassa, joka oli kuollut verenvuotokyykseen muutama viikko senjälkeen kun hyönteinen oli purrut häntä hengenvpelastajana ollessaan maill-nen kaupungin palveluksessa. Vainajan leski oli vedonnut asian valtion ylioikeuteen kun kaupunki oli kieltäytynyt maksamasta hänelle ja hänen lapselleen maksettavaksi langettuja \$11,000:n korvaussummaa. Kaupungin taholta väitettiin, että hyönteisen puremaa ei voida tulkita työmaata-pataturmaksi, mutta ylioikeus asetti asiassa päinvastaiselle kannalle ja määräsi korvauksen maksettavaksi.

— Kaikissa valtioissa Yhdysvalloissa istutettiin viime kesänä koetankoituksessa Venäjältä tuottuja koksaghyz-nimisen keltakukan siemeniä United States Rubber Co:n ja Yhdysvaltain hallituksen toimesta. Tämä on se kasvi, jonka juurista Neuvostot Venäjä saa suurimman osan hienollisesta kumistaan. Ensimmäisen koksaghyz-kasvin sato korjattiin Bergen kauniissa New Jersey valtiossa tammikuun alkupäivinä ja sen sanottiin menestyvän hyvin mainitussa valtiossa, jossa istutus kuitenkin käsitte vain yhden eekkerin alan. Kukan juurista saatuaan kumia vuoden sisällä istutettamisen jälkeen ja tuotanto Venäjällä on, tietojen mukaan, 125 punnaa kumia eekkeriä kohden, eli tonni kumia kudentoista eekkerin alalta. Siellä on koksaghyz-viljelyksellä 100,000 eekkeriä. Yhdysvalloissa se pitäisi istuttaa 16,000,000 eekkeriä, että voitaisiin tuottaa niin paljon kumia tämän kasvin avulla kuin tässä maassa suunnitellaan valmistettavan keinotekoisesti vuoteen 1944 mennessä.

— Newburghissa, New Yorkin valtiossa langetettiin tammik. 16 p:nä epämääräinen 10–20 vuoden vankeustuomio Sing Singin ojenuslaitokseen eräälle Samuel Nuzzo-nimiselle unionin virkailijalle, joka oli toista viikkoa ai-kaiksemmiin havaittu syyliseksi useampien tuhansien dollarien varastamisen unionin kassasta. Nuzzo oli toiminnut noin kuusi vuotta International Hod Carriers, Building and Common Laborers Union of America-nimisen kovanvointekijän järjestön lokaalissa n:o 17 sihteerirahaston johtajana sekä liike-asiaesijana. Lokaalissa kuuluu toista tuhatta jäsentä, joilla oli pitkäaikainen työmaa silloin kun New Yorkin kaupungin vesijohtolaitosta laajennettiin rakennuttamalla 300 miljoonaa dollaria maksava n. k. Delaware Aqueduct Lokaalissa kassaan kantui silloin runsaasti varoja ja Nuzzo, tietysti yhdessä muutaman uskollisen apulaistensa kanssa, sai tilaisuuden käyttää niitä hyväkseen. Kunnallisuudessa ilmeni, että hän oli yrittänyt peittää vankautensa vääräntamällä kirjanpitoa ym. keinillä. Tyvymättömyyden Nuzzon ja hänen apulaistensa asiainhoitoa vastaan oli ilmennyt unionin jäsenistön keskuudessa pitkäaikainen aikaa, mutta jäsenistö ei saanut häntä eroitettua to-

— Ensimmäisenä oli esillä johtokunnan jäsenhakkaiten nimitys. Nimitettiin Otto West, Ernest Kanervo, Antti Kaila, Kustaa Karhu, Wm. Pollari ja Sandra Puranen.

— Puheenjohtajan ehdokkaiksi Mikko Lyytikäinen ja Ed. Tuominen. Raivaajan levitystä koskevassa selostuksessaan Mikko Lyytikäinen mainitti nita la-vaintoja hän on tehnyt Raivaajan asiamiesmatkoillaan. Suken-tui keskustelua jossa mainittiin mitä lisäyksiä ja parannuksia Raivaajan sisältöön toivottaisiin. Asia siirrettiin siksi kunnes Raivaajan evästyskokous tulee.

— Usina jäsenenä hyväksyttiin Esther Lempiola ja Kauko Pyhä-lä, esittänyt Signe Haag. Puheenjohtaja lausui uudet jäsenet tervetulleeksi ja kehotti heitä ottamaan osaa toimintaan.

— Kaikkia alaosastoja kehoitettiin valmistamaan vuosikertomuksensa ja jättämään ne järjestäjälle, tai Raivaajan konttoriin.

— Seuraava on vuosikokous keskiviikkona helmikuun 3 päivänä kello 8.30 illalla. Silloin jokaisen jäsen liikkeelle.

— Lunta sataa ja tuiskuaa

— Tätä kirjoittaessa täällä sataa lunta ja tuiskua, joka on harvinaista. Tässä parin kolmen päivän aikana on ollut pakkasia, joten ilma on vieläkin niin kylmää, että lumi tulee kuivana, jota tuu-ni ajalee pitkin katuja. — Eihän lunta ole tullut paksuiksi, mutta hyvin "loajalti" — kuten sava-laisen kaskussa.

— Tyyttö murhattu

— Martha Punt, 12 vuoden vanha tyttönen, löydettiin murhattuna, jännällä lattialla olevasta kolmen huoneen asunnosta pakkahuoneesta. Tyttösen pää oli murskattu ja koko lapsi veren turmista.

— Murhaajaksi epäillään Ellis Ruiz Baez nimistä portoricolais-ta, 45 vuoden vanhaa miestä. Poliisit ovat lähettäneet erikoishälytyksen yli kaupungin ja salupoliisit etsivät jokaisesta mahdollisesta paikasta murhaajaksi epäiltyä.

— Tyttönen raadellun ruumiin löysi Baez'in huonetoveri Isaris Fandino. Fandino kertoi, että hän tuli kotia tiistai-iltana ja näki jonkun Baezin vuoteessa ja usko i Baezin olleen nukkumassa. Keskiviikkonaamuna hän meni herättämään Baezia ja kun nosti peittoa, niin hän kauhuikseen näki tytön ruumiin. Lähellä sängyn oli vasara ja veitsi. Hän juoksi heti ilmoittamaan asian poliisille.

— Sekakuorolaiset!

— Sekakuorolaisten mielin halutaan painaa, että harjoituksissa Vesän salissa ovat joka perjantai-iltana, alkuun kello 8.30 illalla. Sekakuorolaisten laulu-, ym. ohjelma on Työväentalon juh-lasalissa torstaina helmikuun 11 päivänä, joten laulajille on erittäin tärkeää käydä jokaisessa harjoituksessa.

— F.A.A.C. vuosikokous

— Finnish American A. C. vuosikokous pidetään seuran huoneustolla 19 East 125 katu, tiistaina tammikuun 26 päivänä kello 8 illalla. Toivotavasti kaikki jäsenet ovat saapuvilla.

— Terveisiä Port Chesteristä

— Viime lauantaina kävisivät alueen vierailijat Port Chesterin Osaston illassa, New Lebanon haallilla, esittäen ohjelmaa. Puhujana Mikko Lyytikäinen, lausujana Väinö Niku-Paavola ja humoristilaisena piti huolta Ernest Kanervo. Vierailijamme kertoivat, että iltaama oli onnistunut valikalla velsiä oli vähänpöteisesti. Paikalliskokulaisten kanssa keskustelussa kävi selväksi, että hyvin monet, joilla auto on ollut pääasiallisena kulkuvälineenä, eivät voi tulla ja hyvin useita veltitaisia iltoitmissa kävivä joita on joissa paikalliskunnalla, joka osaltaan haittaa.

— Ed. Yhd. vuosikokous

— M.S.T. Edistysyhdistyksen jäsenet, muistakapa saapua vuosikokoukseen Vesän salin, 2050 Fifth ave., keskiviikkona tammikuun 27 päivä, siis ensi keskiviikkona. Kokous alkaa kello 8.30 illalla.

— Varma Osuustalojen osakkaat!

— Varma Osuustalojen, 825 Wall-ton ave ja 828 Gerard ave., vuosikokous on vesän salissa, 2050 Fifth ave., maanantaina tammikuun 25 päivänä, alkuun kello 8.30 illalla.

— Kokousuutisia

— ASKL New Yorkin Osaston viikokouksessa kokouksessa keskiviikkona tammikuun 20 päivänä, puhetta johti M. Lyytikäinen, johtajajuurina Helmi Alvalanen ja järjestäjänä Bruun.

— Ostakaa sotabondinne Työ-läisten Luottoyhdistyksestä.

WORCESTER, MASS.

Gibson's Village Farm Dairy

Tel. 3-5306

50 Sunderland Road, Worcester

Aina saatavana tuoretta kermaa, maitoa, kirnupimää

Huom! H. Heiniluoman maitoa Rutlandista Kotilinja aamulla! Suosittelee palvelustaan.

KAHVILEIPÄÄ sekä RUOKALEIPÄÄ

aina saatavana.

BELMONT BAKING CO., 16 Liberty St. Worcester, Mass. Kotipuhelin: 5-5955

Clayton St. Sauna

70 Clayton St., Worcester, Mass. Auki miehille ja naisille:

Joka torstai 2-12 j.p.p. Perjantai 2-12 j.p.p. Lauantai 8 ap-12 yöllä Sunnuntai 8 ap-12 päiv. SARKALA JA HELLE.

ASHTABULA, OHIO

Ashtabulan ASKL osaston kokous

— oli Komulan kotona tämän kuun 10 p. ja se muodostui väkikirka-kaaksi. Tulot oli hyvät. Tahot-simme kiittää hyvästä tarjouksesta oikein kauniisti, mutta emme osaa. Sanomme vaan yksinkertaisesti: kiitos. Seuraava kokous on toverien Mr. ja Mrs. Närhiin kotona ensi kuun 21 p.

Pvt. Ray Sironen

— oli jo tervetynyt vaikeasta taudistaan miin sairastu Uuden vuoden aamuna, että si siskonsa Mrs. Malinin vierana Clevelandissa viime suunntana. Menipä siinä jappa Sironenkin saamaan poikaansa. Pian kai saamme nähdä täällä kun on näin lähellä Detroitissa.

Pvt. E. Chapman

— tuli lomalle perheensä luokse, katsoon poikaansa, jota ei ollut vielä nähty. Ihastui siihen niin, että vei perheensä mukanaan Louisianan. Mrs. Chapman on tyttönimeltään Edith Ojala.

Aikanaan mainitsematta jääneitä

— Sotajävelkseen lähti 4 p. tätä kuuta 159 vuotta miestä. Suomalaisia meitä 7, voi olla enem-pikin — Verner Koski, Richard S. Ylitalo, Niilo O. Houkanen, Alfred Sandill, Harland Mylly-mäki, Eugene Mackeyn ja Wm. Walli. Tämä viimeinainittu kävi Chesterissä, Pa. Solmisi avioliiton Helen Kornbergin kanssa. Helen oli näitä Harborin kasvat-teja E. Kornbergin tytär. Tutustuivat toisiinsa jo kouluvuosi-naan.

— Sanoim purjehti avieltojen satamaan pvt. Carl Victor Melin t.k. 9 p. Emanuel lähetyskeskiossa, Watertown, N. Y. Morsian oli tämän kylan tyttöjä, Miss Elsie Maude Aldrich. Onnittelemme sekä toivomme Karlon palaavan terveenä kotiin.

— Uudet häikketit taas pian soivat. Miss Ingrid Lahti on nennyt kihloihin. Ingrid on Setä Samin konttorikirjuriina Akronissa. Ingrid on Mr. ja Mrs. Närhiin tytär. En tiedä sulhasen nimeä. Toivotaan onnea.

Elämme pula-ajassa

— vaikka eilian meillä vielä mistään puuttetta ole, jos jotakin lajia on vähä vähempi, esim. kahvia, mutta minä luulen, että se on meille monelle tervetvelliästä syystä hyvään tarpeeseen. Ne lelmän antimet taas käy lyhkkäseksi. Maidon hinta kohosi jarrilla sentillä kvartti. Voi on meunyt pilloon, etei sitä nolo löydä ollenkaan, eikä sitä luulisi olevan hoordata, se meentää makussa, että käy kun sille minunisele morsiamelle kun soi ensimmäistä ateriansa appelaassa. Hän sanoi, että kaikki on muu hyvää, mutta voi on häskkiintynyt. Tämän kirjoit-taja on tehnyt sen havainnon, että me sittenki astutaan paremmassa "bulassa" kuin näin Pennsylvaniasta asti täällä voi sekä kahvin ostajia. Eikä ne olleet sat tuumalta makussa, sen he kyllä myönsivät itskin. En minä tah-ta kademiessa tai katkeruudessa kirjoita. Kyllä siihen jokai-sella on sama oikeus ja kohtuus.

— J. A.

SUOMALAISIA LÄÄKKELTÄ

P. A. Lignell — Superior, Wis.

NEW YORK, N. Y.

Superintentti halutaan

Hyvä patikka.

71 apt. talo, 1687—9 Grand Ave., Bronx, N. Y.

Kysykää kello 5 jälkeen W. Markus. Tel. Tremont 8-1130.

